

Nyt samarbejde kortlægger trafikuheld

Et nyt digitalt kortsystem kaster lys over store mørketal. Efter at seks skadestuer i Jylland er begyndt at registrere trafikuheld, som sjældent anmeldes til politiet, har kommunerne og politiet fået et bedre grundlag for at målrette deres indsats for bedre trafiksikkerhed. De digitale kortløsninger hjælper projektet på vej.

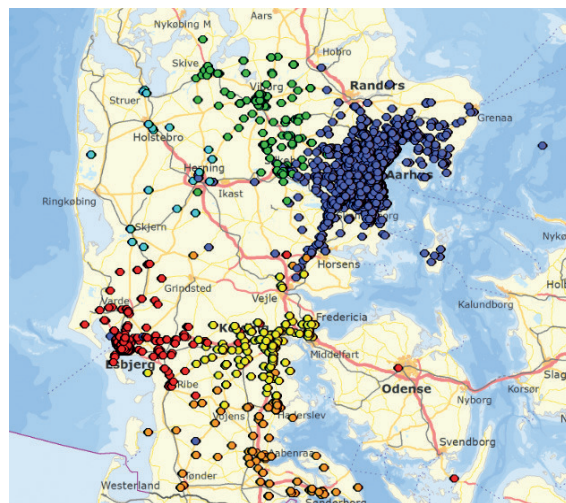
Politi og kommuner har langt fra det fulde overblik over antallet af mindre trafikuheld, fordi de ikke altid anmeldes. Et samarbejde mellem politi, kommuner, skadestuer og NIRAS giver nyt indblik.

AF JEPPE BOYSEN KARLSSON, NIRAS

Et nyt samarbejde mellem skadestuer og kommuner går ud på at registrere hvor og hvordan, det er sket, når skadestuernes patienter er kommet galt afsted i trafikken. Sådan får politiet og kommunerne ny viden, de kan bruge til at sætte ind på den rigtige måde og på det rigtige sted, når det gælder trafiksikkerhed.

I dag er politiets såvel som kommunernes indsats baseret på de data, politiet får igennem anmeldelser. Men det giver ikke nødvendigvis et retvisende billede:

”Der er mange uheld, som vi ikke kender til i politiet, fordi de aldrig anmeldes. Med disse data får vi et unikt kendskab til hvor og hvordan, uheldene sker. På den måde kan vi langt bedre målrette vores indsats mod uheld i trafikken fremover,” siger strategisk analytiker i Syd og Sønderjyllands Politi, Anniken Memmert. Hun har undersøgt, hvor mange af de registrerede tilskadekomne fra de tre skadestuer i Esbjerg, Kolding og Aabenraa, som har tilkendegivet, at politiet ikke har været kontakttet i forbindelse med uheldet. Optællingen, som blev foretaget over 60

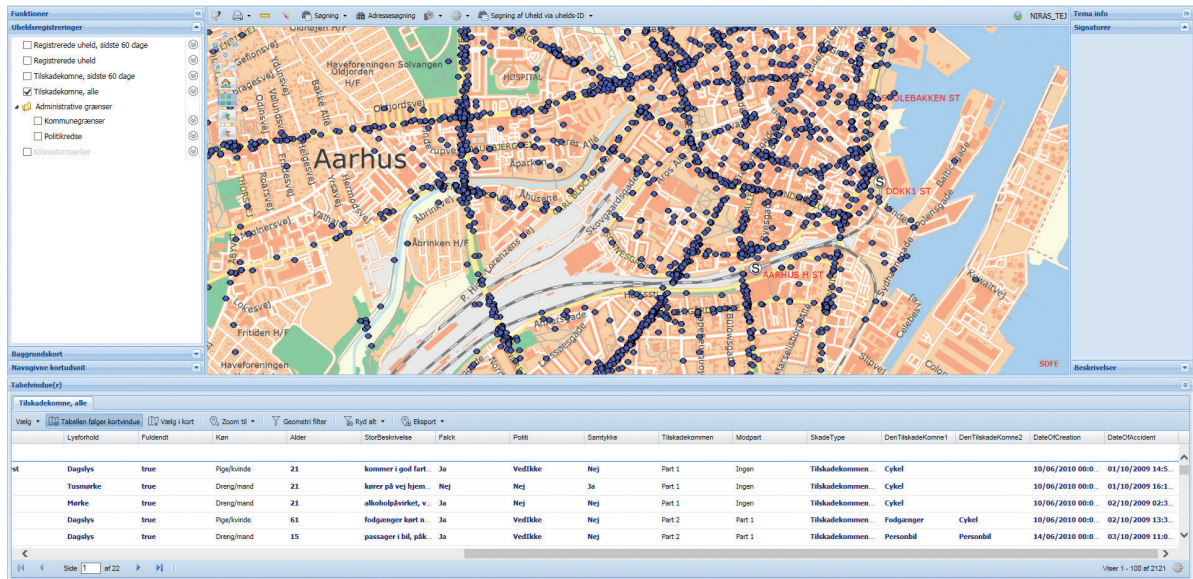

Oversigtskortet viser uheld registreret i det digitale kort. Prikkernes farve angiver det sygehus, som har modtaget patienten fra det givne uheld.

dage i slutningen af 2017, viste, at politiet ikke kendte til 102 af de i alt 157 tilskadekomne.

Kortløsning giver overblik over uheld

Udover de tre skadestuer, som er med i projektet i Syd- og Sønderjyllands Politikreds, er tre skadestuer i >>

I det digitale kort er det muligt at angive en lang række detaljer om hvert uheld. Situationen, lysforhold, øvrige tilskadekommede, om der var glat føre, og hvorvidt politi eller Falck blev tilkaldt.

henholdsvis Aarhus, Herning og Viborg også en del af projektet, som drives i et samarbejde mellem kommunerne, Politi og den rådgivende ingeniørvirksomhed, NIRAS. I dag er 15 kommuner involveret i projektet, og det er dem, som dækker skadestuerne omkostninger til at registrere uheldene.

Uheldene registreres på den måde, at når en person melder sig på skadestuen og taler med en sygeplejerske, bliver det noteret i hvilken situation, uheldet skete. Uheldene bliver efterfølgende plottet ind i et modul til det digitale kortsystem.

"Alle uheldsstederne bliver registreret på et digitalt kort, så kommunerne og politiet nemt kan over-

skue, hvor uheldene sker. På den måde bliver datagrundlaget bedre til at udpege områder med særligt mange uheld. Ved at trykke på et specifikt uheldssted kan de samtidig finde information frem om det konkrete uheld," siger it-projektleder i NIRAS, Mikael Kræpping.

Når skadestuerne registrerer et uheld, sker det med afsæt i Vejdirektoratets model for hvilke oplysninger, man skal indhente om uheldet. Det bliver blandt andet beskrevet, om uheldet skete i dagslys eller i tusmørke, om det var glat eller tørt føre, og om det var i et kryds eller en rundkørsel. På den måde får politiet, kommunerne og Vejdirektoratet et detaljeret og ensartet kendskab til den enkelte ulykke. Politiet anvender også Vejdirektoratets model, når de registrerer uheld. Derfor kan data sammenlignes på tværs af politiets oplysninger fra anmeldte uheld og de nye data fra skadestuerne.

Aarhus Kommune bruger aktivt data

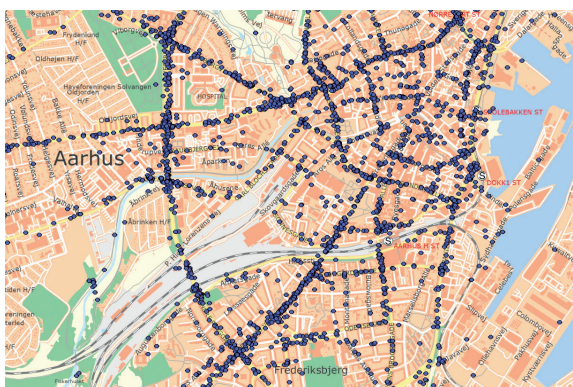
Siden 2009 har Aarhus Kommune og projektleder for Aarhus Cykelby, Pablo Celis, aktivt brugt data fra skadestuerne i kommunens indsats mod uheld på byens cykelstier. Pablo Celis fortæller, at oplysningerne i politiets anmeldelser ofte er sparsomme, fordi folk sjældent fortæller alle detaljerne til politiet. Har cyklisten for eksempel været påvirket eller haft en fejl på sin cykel, bliver det sjældent fortalt til politiet. Men på skadestuen fortæller folk som regel hele historien, og den viden har stor betydning for Aarhus Kommunes indsats mod uheld. >>

Registreringen af uheldene kan give politi og kommunernes trafikplanlæggere et værdifuldt indblik i, hvor der kan være problemer med trafikikkerheden i specifikke vejryds, rundkørsler, etc.

Et nyt projekt, hvor skadestuer indberetter data om mindre trafikuheld baseret på patienternes beretninger, giver værdifuld, ny viden, som kan bruges til at skabe bedre trafiksikkerhed.

I Aarhus har uhedsregistreringen i det digitale kort stået på længe. Derfor er der et detaljeret datagrundlag med mange indberetninger fra Aarhus Sygehus.

”Via data fra skadestuerne har vi fundet ud af, at uheld på cykel primært skyldes forkert adfærd og fejl på cyklerne. Det hjælper derfor ikke, at vi flytter en kantsten og ændrer vejens udformning. I stedet har vi ført kampanjer og opsat elementer på cykelstierne, som gør cyklisterne mere opmærksomme,” fortæller Pablo Celis.

Et af de opmærksomhedsskabende elementer, som Aarhus Kommune har lagt ind på flere cykelstier, er rumleriller. Rillerne er hovedsageligt placeret tæt ved kryds. Når cyklisten kører hen over rillerne, begynder cyklen at ryste. På den måde bliver cyklisten mere opmærksom på at tage farten af og orientere sig mod krydset forude.

Data kan få stor betydning for politiet

Aarhus er én af de kommuner i Danmark, hvor

man har registreret uheld i længst tid. Med tiden har kommunen opbygget et solidt datagrundlag, som i dag er fuldt ud indarbejdet i deres strategier på trafikområdet. I Syd- og Sønderjyllands Politi er man stadig i gang med at opbygge et datagrundlag, der er stort nok til, at det aktivt kan bruges i arbejdet med trafiksikkerhed. Anniken Memmert ser et stort potentiale for fremtiden.

”Hvis vi for eksempel finder ud af, at rigtig mange af uheldene i vores politikreds skyldes manglende overholdelse af vigepligt, så kunne det være et område, hvor vi vælger at gøre en større indsats. Vi vil samtidig vide præcis hvilket sted i politikredsen, der særligt bør sættes ind,” siger Anniken Memmert.

Projektets ansvarlige håber, at mange flere kommuner, skadestuer og politikredse fremover vil tilslutte sig samarbejdet, som kan give en bedre trafiksikkerhed på landsplan. ●

Styr på juraen

Syd- og Sønderjyllands Politi har foretaget en juridisk vurdering af, om det er lovligt at indsamle data fra personer, som melder sig på skadestuen. Da informationerne om de enkelte ulykker ikke kan føres tilbage den person, som har været involveret i ulykken, er der ikke nogen juridiske problemer ved at registrere uheldene, fastslår politikredsens jurister.